

Molí del Castell

Avià

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Molí del Castell 08610 AVIÀ
Emplaçament A l'encreuament de les carreteres de Cal Rosal a Avià i del Polígon Industrial de La Valldàn.

Coordenades:

Latitud: 42.08362
Longitud: 1.83164
UTM Est (X): 403365
UTM Nord (Y): 4659721

Classificació

Número de fitxa 08011 - 174
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Medieval Modern Contemporani
Segle XIII ?
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 004A09032

Fitxes associades:

[Casa del Molí del Castell](#)

Autoria de la fitxa María del Agua Cortés Elía

Data de registre de la fitxa: dc., 20/02/2002 - 01:00

Autoria de la darrera revisió: María del Agua Cortés Elía. OPC

Data de la darrera revisió: dv., 13/06/2025 - 13:44

Descripció

Al costat de la riera Font Caldes i davant de la casa del Molí del Castell, resta un mur de l'antic Molí del Castell que va desaparèixer al segle XX, així com part del mur del rec. A l'inventari que va fer la Generalitat l'any 1993 encara quedava dempeus un altre mur paral·lel i bigues de fusta de la teulada. Aquest és el mur que es recolzava al desnivell del terreny i per aquest motiu encara es manté dempeus. És un mur que fa uns quatre metres d'ample i uns tres metres d'alçada, construït amb blocs de pedra petits disposats en filades regulars i amb les cantoneres més gruixudes. Encara es poden distingir els forats on recolzaven les bigues de l'edifici que devia ser de petites dimensions.

Història

És difícil establir el moment de la primera construcció del molí ja que existeix poca documentació, encara que el topònim pot suggerir que aquest fou el molí del Castell d'Avià o d'alguna torre castellera. Diverses fonts citen el castell i el molí: al capbreu del monestir de Serrateix de 1729 (Arxiu Diocesà de Solsona) la vídua de Joseph Gible de Berga confessa unes terres que termenen amb terres del Castell d'Avià (terres que abans eren de Golorans i de Bonells) i que es troben a aquesta zona per la situació que dóna; al capbreu de Serrateix de 1763 s'esmenta com a terme el camí d'Avià al Molí del Castell, essent la primera vegada que apareix el nom complet; al cadastre de 1767 el mas Castell era de Juan Gible de Berga i un molí de tres moles pertanyia a Carlos Gible de Berga; al 1862 els dos edificis pertanyien a D. Mariano Gironella de Berga i al 1879 eren propietat de Teresa de Gironella que va vendre la heretat Castell i els molins l'any 1893 a Jaume Satorras i Macià. De 1900 a 1916 el molí de farina treballava només tres mesos a l'any degut a la manca d'aigua a la riera que impedia el funcionament continu, essent el moliner Pedro Vilá Badia (AMA). Durant els darrers anys de funcionament el molí utilitzava l'aigua que sortia de la farinera del Rosal. La bassa del molí es trobava bastant amunt, al lloc davant la casa cal Pere Nou, i l'aigua es portava fins al molí a través d'un canal obert del que encara es poden veure traces al nivell superior del mur. El molí va deixar de funcionar cap a l'any 1925 i la seva degradació ha estat paulatina fins quasi desaparèixer. Davant les restes encara hi ha el mas del Molí que ara rep el topònim de Molí del Castell que ha cedit a la zona on es troba.

Bibliografia

Amillaramiento de Avià de 1862 (Arxiu Municipal d'Avià). Capbreu de Serrateix de 1729 i de 1763 (Arxiu Diocesà de Solsona). Catastro de casas y tierras del lugar de Avià. Año de 1767 (Arxiu Municipal d'Avià). Llibre de Matrícula Industrial d'Avià 1899-1934. (AMA).

CORTÉS ELÍA, MARÍA DEL AGUA i altres (2007) "Avià: notes històriques d'un poble del Berguedà". Col·lecció l'Escambell, Centre d'Estudis d'Avià i Ajuntament d'Avià. En col·laboració amb altres autors. Desembre 2007.

